

Sociale ontwikkeling en visie De Braak

Het sterk verouderde sportpark De Braak wordt getransformeerd tot een multifunctionele sport- en (be)leefcampus. De campus dient als katalysator voor een gezond leefklimaat, waarin sport, gezondheid en leren samen gaan. Samen met partners OMO (Knippenbergcollege, Praktijkschool), JVDI Fysiotherapeuten, Helmond Sport en de amateur voetbalverenigingen op De Braak realiseert de gemeente een dagelijks bruisend sport-, onderwijs- en gezondheidspark midden in de stad.

Inleiding

De wereld verandert. De afgelopen jaren heeft binnen het sociaal domein (zorg, gezondheid, welzijn) een shift plaatsgevonden van zorg naar preventie. Er zijn steeds minder middelen beschikbaar voor (individuele) zorg, mensen worden ouder, maar leven ongezonder en er moet steeds vaker een beroep gedaan worden op het eigen sociale netwerk. Dit proces wordt de komende tien jaar alleen nog maar versterkt.

Ook Helmond voelt deze verandering. Binnen Helmond zijn er echter een aantal wijken waar deze grotere eigen verantwoordelijkheid niet vanzelfsprekend gedragen kan worden. Het zijn de vier zogenaamde 'Lage SES-wijken' (Sociaal Economische Status), te weten: Helmond-Noord, Helmond-West, Helmond-Oost en Binnenstad-Oost. De inwoners van deze wijken kampen ten opzichte van de andere Helmondse wijken o.a. met grotere gezondheidsachterstanden, meer diabetes, meer overgewicht, minder sociale cohesie, meer schulden en een veel kleiner sociaal netwerk.

Helmond scoort niet goed op het gebied van sociale veerkracht. De gemeente heeft een behoorlijke opgave om sociale stijging en vergroting van de veerkracht te realiseren. Met het benoemen van een Strategische Agenda en ondersteund door bestaand beleid zijn belangrijke stappen gezet.

Sportbeleid

In 2013 is de Strategische Sportnota 2013-2020 vastgesteld. In deze nota staan drie pijlers centraal:

- Sterke sportverenigingen
- Goede sportinfrastructuur
- Een leven lang sporten en bewegen

Strategische Agenda

Het college van burgemeester en wethouders heeft een Strategische Agenda opgesteld met daarin 6 programma's waarvan zij hebben aangegeven dat op deze gebieden een versnelling dient plaats te vinden. Twee van deze programma's hebben een duidelijke link met de realisatie van Sportcampus De Braak.

De Sociale Stad

Het meerjarig strategisch programma Sociale Stad is een impulsprogramma binnen het brede sociale domein van de gemeente Helmond. Doelstelling binnen het brede sociale domein is niet alleen het versterken van de sociaaleconomische basis, maar ook verbetering hiervan, door sociale stijging te realiseren. Het gaat hierbij niet alleen om de inwoners, maar ook om de wijken en de stad. We gaan dit niet alleen doen, wij doen dit met onze inwoners en partners. Onze ambitie is dat alle inwoners kunnen meedoen, rondkomen en vooruit komen en zich daardoor verbonden voelen aan onze stad.

Sportcampus De Braak belooft een plek te worden met maatschappelijke meerwaarde. Niet alleen voor de omliggende wijken, maar voor de gehele stad. Door sportcampus De Braak toegankelijker te maken, de infrastructuur te verbeteren en nieuwe openheid te geven, door dwarsverbanden te maken in gebruik en door een plek te creëren waar geleerd en gewerkt kan worden, wordt De Braak veel meer dan een sportpark: het brengt een sociale impuls voor de gehele stad. Een impuls die het meedoen, het elkaar ontmoeten en een gezonde leefstijl bevordert.

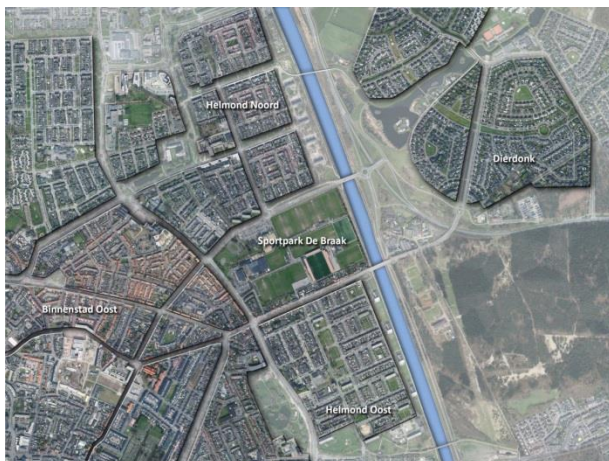
De Duurzame en Gezonde Stad

Gezonde inwoners zijn essentieel voor een vitale sociale stad. Sport- en (be)leefcampus De Braak draagt via sport en bewegen bij aan het welbevinden van de mensen in onze stad. Maar ook aan betere leerprestaties, minder schooluitval, het leggen van sociale contacten een door al deze verschillende facetten aan een betere algehele gezondheid.

Dat ook nauwlettend aan toekomstige generaties wordt gedacht, wordt zichtbaar in het thema Duurzame en Gezonde Stad. De ambitie om in 2035 klimaatneutraal te zijn is springlevend en wordt door inwoners en ondernemers omarmd en omgezet in concrete acties. We maken werk van de verduurzaming. De ontwikkeling van Sportcampus De Braak is ook op dit gebied een kansrijke ontwikkeling

Waarbij niet de fysieke omgeving maar de sociale interactie en ruimte die aan bewoners gegeven wordt de meerwaarde op het gebied van duurzaamheid en gezondheid zal opleveren.

Campus De Braak

Ligging

Sportpark de Braak ligt ingesloten tussen het kanaal aan de ene kant en de drie wijken Noord, Binnenstad-Oost en Oost aan de andere kant. Voor deze drie wijken met grote gezondheidsachterstanden is sportpark De Braak het enige sportpark in de buurt. Het sportpark heeft een 'bovenwijkse' functie.

Het park heeft een zeer gesloten karakter door het gebruik van hekwerken, veel groene afscheidingen en weinig uitstraling naar buiten. Het sportpark nodigt op dit moment niet uit tot sporten en bewegen.

Het is heel veel inwoners niet eens bekend welke en hoeveel sporten op de Braak te beoefenen zijn.

Het toekomstige park moet de bewoners van de omliggende wijken uitnodigen naar buiten te komen, (al dan niet georganiseerd) te bewegen en de sociale contacten op te zoeken. Zo wordt de multifunctionele sportcampus een nieuwe hulpbron die bijdraagt aan de vergroting van de sociale veerkracht voor de inwoners van de omliggende wijken. De nieuwe openbare ruimte wordt open en ruimtelijk, uitnodigend. Door de openbare ruimte op het sportpark en in de omliggende wijken zo te ontwikkelen dat zij uitnodigt te bewegen en door de wijken via het sportpark aan elkaar te verbinden (middels de beweegroutes die worden aangelegd), wordt de wereld voor sommige wijkbewoners ineens veel groter. Veilige routes van en naar het park voor jong en oud zijn van cruciaal belang.

De MFSA

De MFSA (multifunctionele sportaccommodatie) is een positieve ontmoetingsplek waarin plezier in bewegen, aandacht voor gezonde leefstijl, ontmoeten en verbinding centraal staan.

In de MFSA worden ruimtes gedeeld door de verschillende gebruikers. De huisvesting is flexibel om verandering in toekomstig gebruik mogelijk te maken en in te kunnen spelen op nieuwe initiatieven. Er wordt nagedacht over de activiteiten die gedurende alle seizoenen ontplooid gaan worden.

Concreet is er binnen de MFSA een "internet/werkcafé" waar wijkbewoners de hele dag en in elk seizoen terecht kunnen voor een kopje koffie en een goed gesprek. Een ontmoetingsplek en huiskamer voor de wijk (het wijkhuis van Helmond Noord, "de Boerderij" ligt op flinke afstand en op termijn sluit buurthuis 't Huukske) Een plek waar de wijkregisseurs en zorgprofessionals elkaar en de bewoners kunnen ontmoeten en op elk moment van de dag terecht kunnen. Een uitvalsbasis voor de 4 omliggende wijken. Ook kunnen de opvoedondersteuners elkaar ontmoeten, ervaringen uitwisselen en tussen bezoeken door werken in het internetcafé. Een huiskamer.

Dwarsverbanden en kansen

De komst van het Knippenberg College en de Praktijkschool zorgt al voor een heel ander dagelijks leven op het sportpark. Overdag wordt het sportpark op dit moment niet tot nauwelijks gebruikt. Door de komst van dagelijks zo'n 1600 scholieren ziet de wereld van en rond de Braak er straks heel anders uit. Er is plaats voor nieuwe vormen van onderwijs in een passende en uitdagende omgeving, er is ruimte voor innovatie (denk bijv. aan een samenwerking met Janssen & Fritsen, Embedded Fitness en het Knippenberg College). De businessclub van Helmond Sport en de accommodatie en velden van de amateurvoetbalvereniging bieden stage- en werkplekken voor leerlingen van de Praktijkschool of werknemers via het Stadsleerbedrijf. Hierdoor wordt de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt beter. De leerlingen van de scholen kunnen gebruik maken van de velden en sporthal, net als de sportverenigingen, de BVO en de buurt.

De nieuwe ontwikkelingen bieden ruimte voor de realisatie van een sportvereniging van de toekomst. Op dit moment zijn de drie amateurvoetbalverenigingen vooral op zichzelf gericht en liggen de velden leeg overdag. Door de accommodatie en velden overdag open te stellen voor gebruik door school en wijken kunnen de sportverenigingen een maatschappelijke meerwaarde creëren. Een sportvereniging is bij uitstek een plek waar verbinding plaatsvindt door een gezamenlijke interesse. Het opzetten van interne wijkcompetities op sportgebied voor alle (ook Dierdonk) omliggende wijken kan zeker een meerwaarde geven.

Samenwerking tussen onderwijs en de overige partners kan leiden tot nieuwe ontwikkelingen op het gebied van naschoolse activiteiten (praktijk, sport en techniek). Koppeling van deze naschoolse opvang aan het betrekken van de ouders van deze kinderen in deze ontwikkeling en hen via deze eerste kennismaking, taalonderwijs, informatie of gewoon betrokkenheid bieden ligt voor de hand.

Binnen het wijkontwikkelingsplan voor de binnenstad is al aandacht voor sociaal-maatschappelijke initiatieven en verbinding. In de nog op te stellen wijkontwikkelingsplannen voor de wijken Oost en Noord

*Top,- en breedte sport,
Kanalisor
,Verbinding, Leefstijl,*

Zie bijlage 1a

kan dit thema nog veel verder verdiept worden en kan heel bewust de koppeling met en de meerwaarde van het sportpark met de wijken vorm krijgen.

De 'zorgplint' in het MFSA moet nog volledige invulling krijgen. Wellicht is het een idee voorzieningen uit de wijk naar deze plint te verplaatsen om in sommige gevallen een eerste kennismaking van buurtbewoners met het sportpark te 'forceren'.. De multifunctionele sportcampus kan zo ook bijdragen aan ideeën van burgers die zelf met initiatieven komen die bijdragen aan de doelstellingen van de transformatie in het sociale domein.

Vanuit het wijkactieplan Helmond Oost is er al veel aandacht voor sport en verenigingen. Middels de buurtcoaches kunnen deze projecten en nieuwe initiatieven ook naar De Braak gehaald worden.

Planning for succes is een initiatief waar opnieuw op ingezet kan worden.

Middels nieuwe initiatieven en lopende projecten moet De Braak vooral een positieve impact hebben op de wijken, waarbij gezocht wordt naar de inzet van bewoners bij dagbesteding, onderhoud en werkervaring. Het stadsleerbedrijf kan hieraan tevens een bijdrage leveren.

Gezamenlijke visie

Kern van de uitgewerkte visie zijn de volgende elementen:

- In de MFSA staat plezier in bewegen centraal. Er is een directe verbinding met educatie en gezondheid. Bij gezondheid ligt de nadruk op het stimuleren van een gezonde leefstijl en preventie. Hierbij zijn twee motto's in beeld: 'jong beginnen: bewustwording van een gezonde leefstijl' en 'gezond oud worden in plaats van oud worden met veel zorg'.
- De MFSA vormt het middelpunt/hotspot met vertakking in de omliggende wijken. Via bewegen en ontmoeten worden doelgroepen samengebracht en vindt integratie plaats. Ook vormt de campus bij uitstek de plek om bewoners, ouders van leerlingen en inwoners van Helmond te betrekken bij sport, bewegen en onderwijs (zowel voor leerlingen als ouderen).
- Binnen de campus is ruimte voor talentontwikkeling op elk niveau. Voorbeeld is doorgroei van voetballers van amateur naar BVO-niveau of het bijdragen aan het positieve zelfbeeld van de leerling praktijkonderwijs bij een stageplaats binnen Helmond Sport.
- Er komt een multifunctionele sportaccommodatie met een sporthal, tribunes, multifunctioneel veld en ruimtes voor onderwijs, de BVO, amateursport en zorgpartners
- Het hoofdveld en de voetbalvelden worden gebruikt door de amateurverenigingen, Helmond Sport en de scholen.
- De multifunctionele accommodatie biedt stageplekken en een inspirerende leeromgeving voor de leerlingen.
- De sporthal biedt ruimte voor alle sportverenigingen op De Braak om binnen te sporten.
- Er vindt dubbelgebruik plaats tussen de ruimtes van Helmond Sport, de zorgpartners en de Praktijkschool.
- Het park is een gezond en sportief centrum voor de inwoners van de omliggende wijken en zo'n 1600 leerlingen die daar wekelijks sporten.

